

STANICE

Marek JAROTTA & Peter KORČEK

Premiérová výstava prezentuje STANICE v dialógu malby a fotografie ako fenomén tranzitu a estetických kvalít. Po prvýkrát spája Jarottovu malbu, reflektujúcu novodobých nomádov v čakárňach staníc i letiskových hál a Korčekove fotografie, ktoré sú obrazovým svedectvom miznúceho sveta pôvodných železničných staníc. Cyklus výstav Dvojice.

STANICE ako fascinujúci uzol so skrytými vizuálnymi kvalitami sa stali nevyčerpatelnou inšpiráciou v tvorbe výtvarníka Mareka Jarotta a fotografa Petra Korčeka. Tvorivý dialóg oboch autorov nepriamo nadväzuje na cieleň záujem zaznamenať prchavosť okamihu a unikátnosť fabrikovaných prostredí.

Výtvarné zobrazenie železničných staníc je známe od viktoriánskej doby (19. storočie), kde sa nosnou inšpiráciou stávajú staničné nástupištia a čakárne – skvelé príklady neutíchajúceho pohybu, jednoty architektúry a umenia. V staničiach z povojnového obdobia zohrávalo dôležitú úlohu monumentálne umenie, ktoré bolo neoddeliteľne späté s architektúrou a ideológiou doby. Vznikali reliéfy, sgrafitá, vitrážové okná i mozaiky: „železničné katedrály“ sa tak stali otvorenými umeleckými galériami, svedectvom rytmu doby, spájajúce utilitu s dobovou estetikou. Jarotta a Korček v slovenskom výtvarnom a fotografickom svete nemajú obdobu: osobité rukopisy a kontinuálny záujem o tému nechávajú priestor pre nekonečné staničné variácie, s individuálnym obsahovým i formálnym posolstvom.

Marek Jarotta uvádza svoj autorský program ako skúmanie psychologickej a telesnej skúsenosti jednotlivca v moderných tranzitných priestoroch. *„Zameriavam sa na stav, medzi – na momenty čakania, presunov a straty individuality v anonymných davoch. Tieto stavy vnímam ako priesečníky, kde sa identita človeka stáva tekutou a mení sa na čisto funkčnú jednotku (cestujúci, čakajúca osoba). Vychádzajúc z psychológie mysle, analyzujem, ako architektonická unifikačia a strohá funkčnosť prostredia vplyvajú na naše vnímanie reality. Moje postavy sú často zbavené detailov, rozmazané alebo priamo spĺvajú s textúrou pozadia. Sú to len ozveny prítomnosti v priestore, ktorý bol navrhnutý pre efektivitu pohybu, nie pre zotrvanie.“*

Peter Korček fotografuje stanice od roku 2010: výstupom je rovnomenná publikácia so 151 fotografiami z 54 železničných staníc na Slovensku, ktorá sa stáva vzácnou dokumentačno-historickou štúdiou. Na svojej „dobrodružnej misii“ zachytáva premeny miznúceho, meniaceho sa, či pretrvávajúceho sveta staníc s humornou nadsázkou, akcentujúc bizarnosť prostredí. Autor uvádza: *„Občas sa nám môže zdať, akoby sa v halách zastavil čas: tak ako my, aj stanice zvädzajú boj o vlastnú identitu. Neraz spackanými, no dobre mienenými zásahmi sa vyrovnávajú s megalomanstvom svojich staviteľov, a kostrbato si kliesnia vlastnú cestu životom. Pôvodne architektonicky unikátne stavby sa strácajú pod náporom vizuálneho smogu, lacných rekonštrukcií a rozrastajúcich sa kvetinových zátiší.“*

Mgr. Lucia Benická – GUS,
kurátorka výstavy

O AUTOROCH

Marek Jarotta (*1988, Ružomberok) je absolventom Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave, Ateliér malby (doc. Klaudia Kosziba). Prezentoval sa na viacerých samostatných a skupinových výstavách na Slovensku i v zahraničí (Taliansko, Bulharsko, USA, CZ). Jeho tvorba opakovane zaujala na súťaži Malba roka Nadácie VÚB: v r. 2013 získal 2. miesto, v r. 2016, 2017, 2020, 2021 a 2022 bol finalistom. V r. 2022 získal Cenu Martina Benku za výtvarnú tvorbu. Jarottove diela sú zastúpené v mnohých súkromných zbierkach a vo fonde Oravskej galérie, Liptovskej galérie P. M. Bohúňa a Galérie umelcov Spiša, kde v r. 2021 prezentoval svoju tvorbu na samostatnej výstave Tranzit. Žije a pracuje v Banskej Bystrici a Ružomberku.
www.marek.jarotta.sk

Peter Korček (*1980, Gelnica) je dokumentárny fotograf. Pracuje ako externý pedagóg na Inštitúte tvorivej fotografie Filozoficko-prírodovedeckej fakulty Slezskej univerzity v Opave, kde v r. 2024 ukončil doktorandské štúdium. Zároveň pracuje ako marketingový manažér v Českom centre Bratislava. Vyše pätnásť rokov pôsobil ako fotoreportér v rôznych slovenských vydavateľstvách, venuje sa fotografovaniu pre komerčných klientov a charitatívne organizácie. Vo voľnej tvorbe sa venuje dokumentárnej fotografii. Ťažiskom jeho tvorby je neustále sa meniaci krajina, ktorá je v pozitívnom aj negatívnom zmysle zasiahnutá intenzívnymi urbanistickými zásahmi človeka. Vystavuje doma aj v zahraničí, získal viacero ocenení v súťažiach Slovak Press Photo a Czech Press Photo. Korčekove fotografie sú zastúpené v zbierkovom fonde Múzea umenia v Olomouci (CZ). Žije a pracuje v Bratislave.
[@peter_korcek](https://www.instagram.com/peter_korcek)

O výstave

About exhibition